

Thức ăn nuôi dưỡng ngựa

Thức ăn chủ yếu của ngựa là cỏ, bao gồm cỏ mọc tự nhiên và cỏ trồng như cỏ voi, pangôla, ghinê.v.v...Cỏ Pangola vừa cho ăn tươi vừa làm cỏ khô dự trữ cho ngựa trong vụ đông xuân; các loại phế phụ phẩm nông nghiệp như rơm, cây ngô sau thu bắp, dây khoai lang, dây lạc, ngọn mía.v.v...là những thức ăn thô xanh tốt cho ngựa.

1. Nguồn thức ăn nuôi dưỡng ngựa gồm:

- Thức ăn thô xanh

Thức ăn chủ yếu của ngựa là cỏ, bao gồm cỏ mọc tự nhiên và cỏ trồng như cỏ voi, pangôla, ghinê.v.v...Cỏ Pangola vừa cho ăn tươi vừa làm cỏ khô dự trữ cho ngựa trong vụ đông xuân; các loại phế phụ phẩm nông nghiệp như rơm, cây ngô sau thu bắp, dây khoai lang, dây lsa lạc, ngọn mía.v.v...là những thức ăn thô xanh tốt cho ngựa. Một số gia đình gieo ngô dày rồi tỉa dần cho ngựa ăn.

Để đảm bảo thức ăn tươi xanh quanh năm, ngoài việc sử dụng hợp lý bãi chăn, các gia đình cần dành một diện tích thích đáng để trồng các loại cỏ (cỏ dày, cỏ voi, stylô.v.v..) mới chủ động nguồn thức ăn cho ngựa.

- Thức ăn tinh

Muốn ngựa đạt năng suất cao, làm việc khoẻ, ngựa cái đẻ con to, nhiều sữa, ngựa con chóng lớn cần phải cho ngựa ăn thức ăn tinh giàu Protêin. Thức ăn tinh bao gồm thóc, cám ngô, cao lương.v.v...được chế biến hoặc pha trộn với nhu theo một tỷ lệ nhất định nhằm cung cấp năng lượng và các chất dinh dưỡng cần thiết cho ngựa.

- Thức ăn giàu protein

Để ngựa con sinh trưởng và phát triển tốt, ngựa giống nâng cao khả năng sinh sản, ngựa làm việc duy trì được chức năng hoạt động của cơ thể, trong khẩu phần ăn hàng ngày cần có một tỷ lệ protêin nhất định. Protêin có trong thức ăn động vật và một số loài thực vật như các loại đậu đỗ, khô dầu, bột cá, bột thịt. bột máu...

Ngựa thiếu protein lâu ngày thường dẫn đến hậu quả xấu: Ngựa con chậm lớn, còi cọc, ngựa lớn bị rối loạn chức năng sinh lý, giảm năng suất sinh sản và làm việc.

- Thức ăn khoáng

Thức ăn khoáng để ngựa con phát triển xương, ngựa lớn duy trì sự cân bằng Ca và P trong cơ thể, khẩu phần cho ngựa cũng cần có nhiều chất canxi và photpho như bột vỏ sò, bột đá, bột xương...

Các nguyên tố vi lượng tuy cơ thể cần rất ít nhưng vô cùng quan trọng vì nó đóng vai trò xúc tác, tham gia hầu hết vào các phản ứng sinh hoá học trong cơ thể. Ví dụ thiếu sắt con vật bị thiếu máu, dẫn đến gầy yếu, dễ mắc bệnh tật.

2. Chế biến thức ăn

Để ngựa thích ăn, ăn được nhiều, dễ tiêu hoá và con vật hấp thu được chất dinh dưỡng một cách tối đa, các loại thức ăn phải được sơ chế trước khi cho ăn:

- Các loại hạt cốc như ngô, thóc, cao lương cần nghiền nhỏ. Riêng thóc tốt nhất là ủ mềm. Nếu không có điều kiện nghiền thì trước khi cho ăn phải ngâm nước 1-2 giờ cho mềm.

- Các loại củ quả: khoai lang, bí đỏ, cà rốt... cần rửa sạch đất cát, thái thành lát, hoặc băm khúc 3-4cm. Củ sắn cần bóc vỏ, có thể chỉ cần cạo lớp vỏ lụa bên ngoài, băm khúc dài 3-4cm rồi ngâm nước 4-5h để phòng ngừa khối ngộ độc bởi chất axit xianhydric trong sắn.

- Các loại cỏ: cây ngô, ngọn mía, lá mía, cây chuối... cần băm thái để ngựa ăn dễ. Ngọn mía và bã mía nên cho ăn tươi, trước khi cho ăn cũng nên chặt ngắn.

Ngọn mía là thức ăn tốt đối với tất cả các loại ngựa, đặc biệt là ngựa làm việc. Rơm khô nên vẩy nước muối cho mềm và kích thích tính thèm ăn của ngựa. Cũng có thể kiềm hoá rơm để tăng khả năng tiêu hoá. Cách làm như sau: Băm rơm thành đoạn dài 4-5cm, rải đều trên nền sân gạch, hoặc nền xi măng. Dùng nước vôi loãng 1% (1 kg vôi sống hoà tan vào 100 lít nước) tưới đều lên rơm. Cứ 1kg rơm cần 6 lít nước vôi. Để 1 ngày đêm cho ráo hết nước vôi rồi đem cho ăn.

- Thức ăn đã nghiền như cám, bột ngô, bột sắn... Trước khi cho ăn nên trộn thêm nước cho đủ ẩm. Các loại thức ăn bổ sung như bột cá, bột khoáng, muối ăn trộn đều vào thức ăn bột.